

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno rigorozanta:	Mgr. Kristýna Nováková
Téma práce:	Práva z vadného plnění ve spotřebitelských smlouvách
Rozsah práce:	95 stran
Datum odevzdání práce:	28. 06. 2022 (elektronická i tištěná podoba)

1. Aktuálnost (novost) tématu

Ochrana spotřebitele při vadném plnění představuje tradiční institut občanského práva hmotného. Aktualitě danému tématu přidává i evropský rozměr této problematiky, kdy ochrana spotřebitele představuje jeden z hlavních cílů Evropské unie. Rovněž nabytí účinnosti občanského zákoníku dne 1. 1. 2014 s sebou nese nové četné otázky, kdy ne vždy je možné dřívější judikaturu aplikovat na novou právní úpravu. Dané téma je tak možné hodnotit jako aktuální.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Nezbytným předpokladem pro vypracování práce je znalost judikatury a rovněž i komentářové literatury. Autorka musí rovněž zohlednit specifické prostřednictví spotřebitelského práva, které se liší od „obecné“ právní úpravy bez spotřebitelského prvku. Práce je náročná z hlediska nutnosti zohlednit jak teoretickou stránku dané problematiky, tak i praktický pohled na věc. S ohledem a cíle práce se autorka musí vyhnout jen prostému popisu právní úpravy či judikatury, ale skutečně i identifikovat problémová či sporná místa právní úpravy a případně i vyjádřit vlastní stanovisko a názor, jak problémovou právní úpravu vykládat. To všem při zohlednění praktického pohledu na práva spotřebitele, jako osoby často práva téměř vůbec neznalé.

3. Formální a systematické členění práce

Práce je členěna do čtyř kapitol, k tomu je potřeba přičíst úvod a závěr. Autorka postupuje tradičním způsobem od obecného ke zvláštnímu, kdy po úvodu nejprve v první kapitole vymezuje obecné pojmy, ve druhé kapitole rozebírá vadné plnění, třetí kapitola je věnována právům z vadného plnění a čtvrtá kapitola je věnována právům z vadného plnění u smlouvy o dílo. Uvedenou strukturu zvolenou autorem považuji za vhodnou, kdy autor postupuje obvyklým způsobem od obecného ke zvláštnímu. Určitou výtku mám pouze k nerovnoměrnému rozvržení kapitol, kdy kapitola č. 4 má pouze 6 stránek. Bylo tak na místě tuto kapitolu zařadit do jiného většího celku nebo jí rovněž věnovat větší pozornost.

Formální a systematické členění práce tak považuji za vhodné a správné a splňující požadavky kladené na rigorózní práci.

4. Vyjádření k práci

Práce je zpracována kvalitně, autorka předkládá práci, ve které jsou přítomny jak popisné, tak analytické části. Z práce je evidentní osobní zájem autorky o dané téma a rovněž i praktická zkušenost autorky s předmětnou problematikou. Autorka řádně cituje použité prameny. Autorka kvalitně zpracovává judikaturu, a to nikoliv jen teoretickým způsobem, ale z judikatury dovozuje i obecnější závěry, na kterých staví svou další analýzu.

Autorka mohla pouze více ještě rozvinout otázky spojené s materiální publicitou veřejných seznamů a ochrany dobré víry při jednáních souvisejících se zápisy ve veřejných seznamech. Rovněž na str. 113 mohla zmínit, že princip, že pro zákonná věcná břemena neplatí princip materiální publicity, plyne přímo z § 984 odst. 2 o. z. Podstatným nedostatkem práce z hlediska požadavků kladených na rigorózní práce je naprostá absence práce se zahraniční literaturou a judikaturou, a to obzvláště při zohlednění té skutečnosti, že jde o vysoce harmonizovanou právní úpravu mezi členskými státy Evropské unie.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Mám za to, že autorka vytčený cíl práce splnila. Práce představuje skutečně analýzu aktuální právní úpravy a i předložení vlastních odůvodněných stanovisek. Velmi pozitivně hodnotím, že autorka i poukazuje na nejasné pasáže a nabízí své řešení. Autorka své závěry řádně odůvodnila. Současně byla část práce uveřejněna v časopise Právní rozhledy č. 12/2022 vydávaném nakladatelstvím C. H. Beck v Praze.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Autorka pracovala samostatně. Nemám pochyb o tom, že práce je samostatným autorčíným dílem.
Logická stavba práce	Práce je logicky vystavěna.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Autorka v dostatečné míře pracuje s českými zdroji. Vůbec však nepracuje se zahraničními zdroji. Přestože jde o nedostatek práce, není tento nedostatek tak zásadní (s ohledem na kvalitní obsah práce), aby nebylo možné práci uznat jako rigorózní pouze z tohoto důvodu.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Analýza je provedena dostatečně.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Text je řádně členěn, nadpisy a podnadpisy jsou logicky a strukturovaně číslovány. Autorka pouze v rozporu s typografickými pravidly ponechává jednoslovné předložky na konci řádku a rovněž i znak „§“ nespojuje s následujícím číslem tzv. tvrdou mezerou.
Jazyková a stylistická úroveň	V práci se výjimečně vyskytuje překlepy, které však nebrání srozumitelnosti textu.

1. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Připomínky:

K práci mám několik připomínek:

- autorka na str. 13 používá nevhodné spojení „držitel podnikatelského oprávnění“
- autorka řadu nadpisů nečísluje, což ztěžuje čtenáři orientaci v textu (např. str. 27, 28)

- Autorka na str. 34 bez bližšího odůvodnění dovozuje, že se § 2103 OZ nepoužije na vztah podnikatel – spotřebitel. Pro podporu svého tvrzení autorka argumentuje rozhodnutím „Nejvyššího soudu“ (bez bližšího uvedení, zda šlo o Nejvyšší soud ČSSR nebo ČSR) z roku 1982, tj. rozhodnutí z doby vlády komunistické diktatury v Československu postavené na zcela odlišných právních principech než stávající demokratický právní řád. Autorka v této souvislosti vůbec nezohlednila čl. 2 odst. 3 směrnice 1999/44/ES, dle kterého platí, že *„Ve smyslu tohoto článku se nejedná o rozpor se smlouvou v případě, že spotřebitel v okamžiku uzavření smlouvy věděl o rozporu se smlouvou nebo pokud o něm rozumně nemohl nevědět nebo pokud rozpor se smlouvou vznikl na základě materiálu dodaného spotřebitelem.“* Směrnice tedy staví na roveň vědomost o nedostatku a nevědomost v důsledku nedbalosti („nemohl nevědět“). Autorkou toto ustanovení směrnice nebylo analyzováno ve vztahu k § 2103 o. z. a zejména pak § 2170 o. z., tj. zda princip „nemohl nevědět“ představuje i v českém právu ztrátu práv z vadného plnění právě dle § 2170 o. z.
- Autorka pracuje s pojmy „prodejce“ a „prodávající“ jako se synonymy, ačkoliv občanský zákoník užívá pojem prodávající.
- Autorka na str. 36 uvažuje o „spojení významu definice odstranitelné a neodstranitelné“ vady, aniž by čtenáři nabídla výkladové možnosti, jak by toto spojení mohlo a mělo vypadat.
- Autorka vůbec nepracuje se zahraniční literaturou a judikaturou, jakkoliv by právě u spotřebitelského práva bylo velmi vhodné poukázat na implementaci směrnic EU v právních řádech jiných členských států EU, a to ať již právně velmi blízkých (Německo, Rakousko či Slovinsko) nebo naopak právě vzdálených (Irsko, Malta, Kypr). Toto se projevuje např. na str. 55, kde autorka uvádí, že je otázkou, jak aplikovat domněnku dle čl. 5 odst. 3 směrnice EU č. 1999/44 ES. Přitom právě řada členských států má bohatou judikaturu a i odbornou literaturu k této otázce (např. § 476 BGB, § 924 ABGB). S ohledem na téma práce jde o významnější nedostatek celé práce.
- Autorka ponechává v rozporu s typografickými pravidly znak „§“ a jednoslovné předložky osamoceně na konci řádku.
- Na str. 48 autorka nezohlednila, že právní úprava již nezná živnost „realitní činnost“, ale je obdobná činnost je upravena v rámci oboru „Nákup, prodej, správa a údržba nemovitostí“ (obor č. 58 volné živnosti).
- Je otázkou, zda autorka zcela správně chápe domněnku dle § 2161 odst. 2 o. z. Tato domněnka nepřevrací riziko stran existence vady jako takové, ale převrací důkazní břemene stran otázky *časového okamžiku* vzniku vady.
- Na str. 65 autorka vůbec neuvádí možnost doručování pomocí datové schránky, která umožňuje prokázat i obsah zásilky. Autorkou zmíněné a doporučované doručování poštou (a to i v případě autorkou doporučované dodejky) totiž není způsobilé prokázat vlastní obsah zásilky v případě sporu mezi prodávajícím a kupujícím ohledně toho, co bylo obsahem zásilky).
- Na str. 70 autorka navrhuje další zvýhodnění spotřebitele v rámci insolvenčních řízení, aniž by však uvedla, jaká konkrétní opatření by zákonodárce mohl zavést.

Otázky:

- Jaká konkrétní opatření autorka navrhuje pro další zvýhodnění spotřebitelů v insolvenčním řízení prodávajícího?

Doporučení/nedoporučení práce k uznání	Doporučuji práci k uznání
--	----------------------------------

V Praze dne 19. 10. 2022

JUDr. Michael Zvára, Ph.D., LL.M.
oponent